

BOG

REN (/BOEGER/REN-ROMAN)

Af Alia Trabucco Zerán (/forfattere/alia-trabucco-zeran) (2023)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?SEARCH_BLOCK_FORM=870970-](https://bibliotek.dk/da/search/work/?search_block_form=870970-)

BASIS%3A136868039&FRAGMENT=CONTENT)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/ren-roman) for at anmelde

Chilensk samtidsroman om social ulighed er en elegant, veludført og tragisk fortælling, som ikke kan anbefales nok.

ANMELDELSE

13 okt.23

(/users/line-noerby-jensen)

Af Line Nørby Jensen (/users/line-noerby-jensen)

Redaktør

Chilensk samtidsroman om social ulighed er en elegant, veludført og tragisk fortælling, som ikke kan anbefales nok.

Romanen 'Ren' lægger ud med en filmisk scene på en politistation, hvor Estela García beretter sin overvældende historie og forsøger at bevise sin uskyld. Det er en klassisk tragedie, hvor vi allerede kender den ulykkelige slutning – en pige er død – men hvordan og hvorfor er tingene endt, som de er?

Hovedpersonen Estela vokser op i en fattig provins i det sydlige Chile, men beslutter sig for at rejse til hovedstaden, Santiago, for at få et mere vellønnet arbejde. Hun bliver ansat som hushjælp hos en rig familie, og i deres fine hus forvandles hendes liv til en slidsom tilværelse med hårde arbejdsrutiner, ensomhed og nedværdigelser. Hver dag forsøger Estela at overbevise sig selv om, at fruen, herren og pigen i huset er gode mennesker, som behandler hende

ordentligt, men de daglige hændelser gør hendes tilværelse ulidelig og uværdig: mundvigene, blikkene, manglen på øjenkontakt, stilheden, irettesættelserne og beskyldningerne.

"Jeg beder jer om ikke at miste tålmodigheden. Sådan har livet en tilbøjelighed til at være: en dråbe, en dråbe, en dråbe, en dråbe og derefter spørger vi forvirrede os selv, hvordan vi er blevet våde."

Som tilskuer venter man blot på, Estellas bæger skal flyde over, og netop fornedrelserne og repetitionen af det daglige arbejde demonstrerer klasseskellet og magtforholdet mellem Estela og den velhavende familie. Hun sammenligner sig med dem og fører bevis for det hårde og usynlige arbejde, hun udfører, som ikke anerkendes.

"Ansigter lyver, forstår I det? Hænder har intet alternativ. Fruens glatte hænder, hendes lakerede og skinnende negle. Ingen hård hud, ikke en rynke, selv om hun er nogle år ældre end mig."

Sideløbende med Estelas personlige kamp i hjemmet eskalerer voldsomme kampe i de chilenske gader, formodentlig de masseprotestbevægelser, der fyldte Santiagos gader tilbage i 2019, da civilbefolkningen kæmpede for at gøre op med regeringens korrupsion og den sociale ulighed under "el estallido social". Estelas historie kan i hvert fald ses som en tragisk spejling af opgøret mod samfundets strukturelle uligheder. Måden hvorpå hun ikke magter at forholde sig til protesterne eller sige sine arbejdsgivere imod afspejler den censur, man har oplevet i flere latinamerikanske lande, hvor de undertryktes historie ikke bliver hørt, og hvor de mange bringes ufrivilligt til tavshed.

Romanen giver på den ene side plads til en stærk stemme, som ellers ikke ville blive hørt, men på den anden side går Estela også hen og bliver en upålidelig fortæller, som ikke kan skelne mellem det virkelige og uvirkelige. For hvem er ved sine fulde fem efter at have undergået traume efter traume? Og hvem vil lytte til en, som ikke er ved sine fulde fem? Dette greb er i stor stil med til at forstærke læserens tvivl, nuancere historien og skabe yderligere spænding.

"Har I stirret så fast på en genstand, at virkelighedens grænser er begyndt at vibrere? Har I udtalt et ord så mange gange, at det er gået i opløsning? Prøv engang, kom nu. Lad os se, om I forstår både virkeligheden og uvirkeligheden."

Med sin enkelte og ironiske tone forvandler Estela læseren til juryen i sin bevægende og medrivende historie. Romanen er fuld af smukke, poetiske billeder, der står i kontrast til de stærke scener med vold og fornedrelse. Spændingen vokser side for side i den elegante roman, der er en sønderlemmende kritik af klassesamfundet, og nu kan læses på dansk i Kirsten A. Nielsens fine oversættelse.

BOGDETALJER

Chile i litteraturen